

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića, predsjednik vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članova vijeća te sudske savjetnice Matee Milolože, zapisničarke, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., kojeg zastupa opunomoćenica S. D., odvjetnica u Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj dana 23. rujna 2020.

p r e s u d i o j e

I. Usvaja se tužbeni zahtjev i poništava rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/20-01/401, urbroj: 401-01/06-20-4 od 20. srpnja 2020.

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju nadoknadi trošak upravnog spora u iznosu od 2.500,00 kuna u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Grada Z., klasa: 008-02/20-02/27, urbroj: 251-02-02/15-20-8 od 14. svibnja 2020., kao neosnovana.

Navedenim prvostupanjskim rješenjem odbijen je zahtjev tužitelja za ostvarenje prava na pristup informacijama kojim je zatražio dostavu ukupnih isplata svim odvjetničkim društvima, odvjetničkim uredima i odvjetnicima u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2019., te isprava na temelju kojih su provedena knjiženja, na temelju odredbe članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15.), odnosno obrazloženo je da tužitelj zloupotrebjava pravo na pristup informacijama.

Tužitelj u tužbi navodi da su podnesenim zahtjevom obuhvaćene informacije koje se tiču raspolaganja javnim sredstvima te je u smislu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama nejasno kako bi postupanje po njegovom zahtjevu ugrozilo redovito obavljanje djelatnosti Grada Z. radi čega je pogrešno primijenjeno materijalno pravo. Tužitelj u tom smislu upućuje na pravno shvaćanje izneseno u presudi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovi broj: UsII-188/18-7 od 18. srpnja 2018. Ističe da iz sadržaja predmetnog zahtjeva za pristup informacijama ne proizlazi neprimjereno postupanje prema tijelu javne vlasti Gradu Z., isti je uljuđen u skladu s člankom 9.a Zakona o pravu na pristup informacijama, te ne proizlazi malicioznost njegovog postupanja protiv tijela javne vlasti prilikom podnošenja zahtjeva, niti proizlazi njegova namjera šikaniranja tijela javne vlasti niti

je zahtjev zlonamjerno intoniran, a niti sadrži insinuacije u pogledu rada i djelovanja tijela javne vlasti, radi čega je pogrešno primijenjena odredba članka 25. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama. Obzirom da je zahtjevom za pristup informacijama tražen pristup tzv. konto karticama 32373 te isprave na temelju kojih su provedena knjiženja u smislu članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, dakle kolokvijalno račune i slično – nejasno je da bi se trebali izvršiti uvidi u spise upravnih i parničnih predmeta, kako to obrazlaže tuženik u pobijanom rješenju. Tužitelj predlaže da ovaj Sud poništi rješenje tuženika i prvostupanjskog tijela te predmet vrati prvostupanjskom tijelu na ponovno postupanje, te da naloži tuženiku da mu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 2.500,00 kuna.

Tuženik u odgovoru na tužbu u bitnom navodi da je predmetni zahtjev za pristup informacijama tužitelja odbijen zbog zlouporabe prava na pristup informacijama, a u žalbenom postupku je činjenično stanje utvrđeno na način da je tuženik prema već standardiziranom postupku koji se provodi povodom žalbi korisnika čiji su zahtjevi odbijeni temeljem odredbe članak 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, izvršio uvid u upisnike o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija Grada Z. za 2018., 2019., te dio 2020. te su razmotreni konkretni zahtjevi, kao i drugi zahtjevi za pristup informacijama koje je tužitelj podnosio prvostupanjskom tijelu. Na gore navedeni način zaključio je da tužitelj učestalo prvostupanjskom tijelu podnosi istovrsne zahtjeve u svakom sljedećem slučaju navodeći različit vremenski period za koji te informacije traži, odnosno da u ovisnosti o već zaprimljenim informacijama produbljuje, odnosno proširuje svoje zahtjeve, s time da se u konkretnom slučaju čak nije ni uzimalo u obzir zahtjeve za pristup informacijama tužitelja koje je Gradu Z. podnio prije 2018. Iz utvrđenog je bilo vidljivo da tužitelj raspršuje svoje zahtjeve na sve šire područje podataka koji se tiču isplata koje je vršilo prvostupanjsko tijelo, na način da nakon primitka informacija kojima mu je omogućen pristup nakon toga novim zahtjevima traži informacije koje su im prethodile, u drugim vremenskim rasponima, pri čemu se naglašava da se kod proračunskih izdataka radi o informacijama koje se u određenom obliku moraju i javno objavljivati sukladno odredbama drugih posebnih propisa. Sukladno europskoj praksi ostvarivanja prava na pristup informacijama takvo podnošenje zahtjeva naziva se „pecanjem“ i ne smatra se automatski sukladno javnom interesu koji se ostvaruje putem Zakona o pravu na pristup informacijama, obzirom da nije riječ o određenim traženjima, nego se radi o nepreciznim i općenitim zahtjevima. Posebno ističe da tijela javne vlasti koja su proračunski korisnici uglavnom, ili u potpunosti, imaju u posjedu informacije koje se tiču raspolaganja javnim sredstvima, pa kada bi se u konkretnom slučaju primijenio stav ovoga Suda iz dosadašnjih odluka u pojedinačnim slučajevima, iz toga proizlazi da kod takvih tijela javne vlasti ne bi nikada moglo doći do primjene odredbe članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, čime bi ista odredba bila besmislena, a što zasigurno nije bila namjera zakonodavca kod njezina donošenja. Tuženik predlaže da ovaj Sud odbije tužbu tužitelja i potvrdi pobijano rješenje.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) odgovor na tužbu dostavljen je tužitelju.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja u smislu odredbe članka 55. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima, ovaj Sud je tužbeni zahtjev ocijenio osnovanim.

Prije svega treba istaknuti da su prema ocjeni ovoga Suda pravno relevantne činjenice za primjenu mjerodavnih odredbi materijalnog prava i to članka 16. stavka 3. i članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama nesporne, pa je neosnovan

prijedlog tužitelja za održavanje ročišta radi utvrđenja odlučnih činjenica, zbog čega je spor riješen bez rasprave na temelju odredbe članka 36. točke 4. Zakona o upravnim sporovima.

Naime, u predmetnom upravnom sporu sporna je primjena odredbe članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama kojom je propisano da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži velik broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

Prema ocjeni ovoga Suda u konkretnom slučaju ne radi se o zloupotrebi prava na pristup informacijama. Naime, bez obzira na činjenicu što tužitelj redovito podnosi zahtjeve za pravo na pristup informacijama, kako to obrazlaže tuženik u pobijanom rješenju, sud u konkretnom slučaju nalazi da se radi o informacijama koje su relevantne za širu zajednicu pri čemu je imao na umu i odredbu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama kojom je propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja postupka iz stavka 1. tog članka, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak.

S obzirom da je tužitelj zatražio informacije vezano uz trošenje proračunskih sredstava jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, postoji zakonom određeni javni interes koji proizlazi iz članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, zbog kojeg tražena informacija treba biti dostupna javnosti, a što nadilazi eventualno opterećenje redovitog rada tijela javne vlasti.

Dakle, u konkretnom slučaju zahtjev tužitelja za pristup informacijama odnosi se na pristup podacima o raspolaganju javnim sredstvima, koji podaci moraju biti dostupni svakome, a što nadilazi eventualno opterećenje redovitog rada tijela javne vlasti, pa u takvom slučaju ne postoji mogućnost zlouporabe prava na pristup informacijama, zbog čega ovaj Sud nalazi da je tuženik u konkretnom slučaju povrijedio zakon na štetu tužitelja kada je osporenim rješenjem odbio žalbu tužitelja protiv rješenja tijela prvog stupanja kojim je odbijen zahtjev tužitelja za pravo na pristup informacijama pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Imajući na umu izloženo, ovaj Sud je uvažio tužbeni zahtjev tužitelja i poništio rješenje tuženika koji će u ponovljenom postupku odlučiti o žalbi tužitelja sukladno pravnom shvaćanju i primjedbama ovoga Suda.

Trebalo je stoga na temelju odredbe članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odlučiti kao u točki I. izreke presude.

S obzirom da je tužitelj uspio u sporu dosuđeni su mu troškovi upravnog spora kako je to odlučeno točkom II. izreke presude, a na temelju odredbe članka 79. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima.

U Zagrebu 23. rujna 2020.

Predsjednik vijeća
Boris Marković, v.r.